

Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının (AGF) vitse-prezidenti Altay Həsənov qurumun yenidən qurulmasının 20 illiyi ilə bağlı federasiyanın Mətbuat xidmətinə müsahibə verib.

AZƏRTAC həmin müsahibəni təqdim edir:

- Altay müəllim, oktyabrın 7-də AGF-in yenidən qurulmasının 20 illiyi tamam oldu. AGF 20 il ərzində çox çətin və mosuliyətli yol qət edib. Bu yola başlandıqda gimnastikanın ölkədə bu dərəcəyə seviləcəyini, populyar olacağını gözləyirdinizmi?

2002-ci ildə AGF ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın federasiyaya prezident seçilməsi ilə yenidən quruldu. Biz demək olar ki, sıfırdan başladığımız. Düzü, sovet dönəmində bədii gimnastika, idman gimnastikası və akrobatika gimnastikası, tamblinq ölkəmizdə mövcud olub. Lakin beynəlxalq gimnastika aləmində bizim öz sözlümüzü deməyə hələ çox vaxt idi. Bəli, müstəqilliyi bərpa etdikdən sonra gimnastikanın dirçəlişi məhz 2002-ci ildə federasiyanın yenidən qurulduğu vaxtdan başladı. Sözsüz ki, biz bu yola çıxanda qarşımıza müəyyən hədəflər qoymuşduq. Məqsədlərimizə doğru addımladığımız müəyyən çətinliklərin olacağına bilirdik. Məsələyə real yanaşmaq, məsuliyyəti hiss edirdik. Nəticədə bu gün ölkəmizdə gimnastikanın 9 növü inkişaf etdirilib. Çoxsaylı beynəlxalq yarışlara yüksək səviyyədə əsahibliyi edirik. Həm beynəlxalq arenada idmançılarımız uğurlar qazanır, həm də federasiya nümayəndələrimiz beynəlxalq qurumlara seçilir. Həqiqətən bu 20 ildə böyük yol keçmişik və bu gün biz böyük təcrübəyə malik federasiya kimi 20 illik yubileymizi qeyd edirik.

- Müxtəlif vaxtlarda gimnastika növləri üzrə yığma komandaların heyətinə legionerlər cəlb edilib. Necə düşünürsünüz, uğurlu "ulduzlar"ın millidə yer almaqları idmançılarımızın hazırlığına necə təsir göstərir?

- Bu gün artıq təkə futbol klublarında deyil, müxtəlif idman növləri üzrə yığma komandaların tərkibində legionerlərin çıxışı ilə kimisə təəccübləndirmək mümkün deyil. Bəli, hər hansı bir idman növü yeni inkişaf etməyə başlayanda legionerlərlə əməkdaşlıq əvəlcə beynəlxalq yarışlarda iştirak təcrübəsi qazandırır. Daha sonra isə bu təcrübə yerli idmançılarımızın hazırlığında istifadə olunur. Xatırlatmaq istəyirəm ki, 2002-2003-cü illərdə

kişif etdirilib. Bunlardan 4-ü Olimpiya (bədii gimnastika, kişi və qadın idman gimnastikası, batut gimnastikası), 4-ü qeyri-Olimpiya (akrobatika, aerobika, parkur, TeamGym), biri isə qeyri-yarış növü olan gimnastika hamı üçün növdür. Qeyd edim ki, 8 gimnastika növü Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasına, TeamGym isə Avropa Gimnastikasına aiddir. Belə ki, biz hər iki quruma daxil olan bütün gimnastika növlərinin inkişaf etdiririk.

Bugünkü nailiyyətlərimiz AGF-nin prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə düzgün və vaxtında verilməmiş qərarlar və güclü strategiya sayəsində əldə olunub. Uğurların sirri həm də yeniliklərə açıq olmağımızla bağlıdır.

nəlxalq yarışlarda medallar qazanırlar. Parkur və TeamGym isə bizim üçün çox yeni növlərdir.

Gimnastikaya marağın artması ölkəmizdə gimnastika növləri üzrə keçirilən irimiyaslı beynəlxalq yarışlar da token verir. Əgər 2002-ci ildən 2016-cı ilədək ölkəmizdə yalnız bədii gimnastika üzrə yarışlar təşkil olunurdusa, 2016-cı ildən etibarən hər il 4 Olimpiya növü üzrə dünya kubokunun mərhələ yarışları keçirilir. Bədii gimnastika ilə yanaşı, batut gimnastikası, akrobatika və aerobika gimnastikası üzrə Avropa və dünya çempionatları, o cümlədən dünya yaş qrupları yarışları təşkil olunub.

Gimnastikanı digər idman növlərindən fərqləndirən cəhətlərdən biri də gimnastika hamı üçün növdür. Çünki burada yaş məhdudiyyəti yoxdur. Xüsusi fiziki bacarıq tələb olunmur. Bu növ Avropa ölkələrində çox populyardır. On minlərlə insan bu növ üzrə keçirilən beynəlxalq tədbirlərə qatılır. Bu tədbirlər fəal tamaşaçıların iştirakı ilə böyük bir gimnastika bayramına çevrilir.

Bilirsiniz ki, hazırda gimnastika daxil olmaqla, müxtəlif idman növlərinin inkişafı, əhəlinin sağlamlıq həyatına cəlb olunması, idmanda kütləviyin artırılması,

ya Oyunlarına vəsiqə qazanan ilk 5-lyu düşə bildilər. 2022-ci ildə qrup hərəkətləri komandamız Bakıda keçirilən dünya kuboku yarışında qızıl, İsraildə keçirilən Avropa çempionatında 3 bürünc, V İslam Həmrəyliyi Oyunlarında (Türkiyə) isə 2 qızıl və 1 gümüş medal qazandı. Təmsilçilərimiz ən böyük uğura bu ilin sentyabrında Bolqarıstanın paytaxtı Sofiyada keçirilən dünya çempionatında imza etdi. Komandamızın bu yarışda əldə etdiyi bürünc medal Azərbaycanın gimnastika tarixində dünya çempionatında qrup hərəkətləri üzrə qazanılan ilk medal oldu.

Təbii ki, növbəti hədəf Paris Olimpiadasına lisenziya qazanmaq olacaqdır. Gimnastlar 2023-cü ilin dünyada çempionatında lisenziya əldə etmək üçün mübarizə aparacaqdır. Son lisenziya şansı isə 2024-cü ilin Avropa çempionatıdır. Demək olar ki, komandamız gəncdir. Ümid edirəm ki, digər idman növlərində də komanda yarışlarında uğurlarımlar olacaqdır. Bədii gimnastikamızın uğurları göstərir ki, bu mümkündür. Ümumiyyətlə, komanda isə böyük bir qüvvədir. Gənclərin cəlb olunduğu komanda isə daha güclüdür. Bu, təkə yarış meydançasında deyil, yarışların təşkilində də belədir.

Təəssüf ki, idmanda hər zaman zədə təhlükəsi var. Bu, təkə gimnastikada deyil. Zədələnmə təhlükəsi bütün idman növlərində mövcuddur. Bir sıra səbəblər idmanda ciddi xəsarətlərə səbəb olur - bəzən idmançı səhv edir, bəzən məşqçinin nəzərindən nə isə qaçır, bəzən onlar öz gücünü düzgün dəyərləndirməyərək təhlükəli element icra etmək qərarına gəlirlər. Bəzən isə bu, sadəcə bədbəxt hadisə nəticəsində baş verir. Düşünürəm ki, bir çox tamaşaçılar Avropa Oyunları zamanı batut yarışlarında bir idmançının batutdan yıxılma təhlükəsi ilə üzləşdiyini və könüllü müzini necə tez reaksiya verdiyini xatırlayırlar. Qadın idman gimnastikasında isə yüksək risk baxımından bəzi elementlərin yerinə yetirilməsi qadağan edilib. Təbii ki, heç kim qəzalardan sığortalanmayıb, amma təhlükəsizlik tədbirlərinə laqeyd yanaşmamaq vacibdir.

- Azərbaycan gimnastika ilə beynəlxalq yarışlarda iştirak etmək üçün deyil, özünə məşğul olmaq imkanı varmı?

- Əlbəttə, var. Biz kütləvi idmana böyük diqqət yetiririk. Həmişə məlumdur ki, idmanla məşğul olan hər bir şəxs bu sahəni peşəkər şəkildə sonadək davam etdirir. Bəziləri fiziki göstəriciləri uyğun

Beynəlxalq Gimnastika Federasiyası tərəfindən fərqənlənən 10 federasiyanın sırasına daxil olub, 6 ildən üçüncü isə bu siyahıya liderlik edib. Gələcək üçün hansı hədəflər var?

Təbii ki, federasiyamızın rəhbərliyi tərəfindən düzgün qurulmuş işlərin nəticəsində ki, biz 20 il ərzində daim inkişaf edərək bu səviyyəyə çatmışıq. Artıq qeyd etdiyimiz uğurlarla yanaşı, 2014-cü ildə Milli Gimnastika Arenasının istifadəyə verilməsi bizim üçün yeni inkişaf mərhələsinə yol açdı. Buna dəstək isə ilk Avropa Oyunlarına Azərbaycanın əsahibliyi etməsi və 6 gimnastika növünün məhz bu Oyunların proqramına daxil edilməsi oldu. İdmançılarımızın yarış meydançasında, federasiya nümayəndələrinin beynəlxalq gimnastika aləmində nüfuzu var. Bizim müntəzəssisələr Avropa Gimnastikası (Fərid Qayıbov Avropa Gimnastikasının prezidentidir) və Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasında (Natalya Bulanova - bədii gimnastika üzrə Texniki Komitənin üzvü; Siyana Vasilyeva - bədii gimnastika üzrə atletlərin nümayəndəsidir) məsul vəzifələrə sahibdirlər. Məşqçilərimiz və xoreoqraflarımız ustad dərəcəli və ölkəmizdə müxtəlif ölkələrə dəvət olunurlar. Hakimləri-

gimnastika bölməsinə sadəcə gələ biləyrik. Ola bilsin ki, bunlarla əlaqədar yeniyetmə yaş qruplarının yarışlarında hələ də "boşluqlarımız" olacaq. Məlum olduğu kimi, koronavirus bütün dünyanı bürüdü və belə problemlərlə təkə biz üzəlmədik. Onu da xatırlatmaq istəyirəm ki, məhz ciddi karantin dövründə federasiyamız öz saytında vətəndaşlarımızın təcrid olunduğu dövrlərdə də ev şəraitində formada qalmalarına kömək etmək üçün gimnastika hamı üçün növü çərçivəsində federasiyanın sosial şəbəkədəki sahifələrində onlayn gimnastika məşğulolmaları təşkil etdik. Sevindirici haldır ki, dünya təcridən koronavirus pandemiyasından çıxır. Ümid edirəm ki, bütün bunlar arxada qaldı.

- Hazırda respublikamızın müxtəlif bölgələrində gimnastika bölmələri fəaliyyət göstərir. Bakıdan kənarada olan natiçələr - gimnastikaya olan marağ Sizi razı salırmı?

- Hazırda Azərbaycanın 26 bölgəsində gimnastika növləri üzrə bölmələr fəaliyyət göstərir. Bildiyiniz kimi, ölkəmizdə bədii gimnastikaya daha böyük maraq var. Lakin biz istəyirik ki, digər gimnastika növlərinin də bölgələrdə inkişaf etsin. Hədəflərimizdən biri də odur ki, gimnastikaya növbəti qızlarımız, həmçinin oğlanlarımız da maraq göstərsin. Qeyd edim ki, bölgələrdə boya-başa çatan uşaqlar gözəl təbiətə böyüdükləri üçün daha güclü olurlar. Belə gənclərimizin güc tələb edən idman gimnastikası növünə cəlb edilməsi məqsəduyğundur. Bozi insanlar düşüncülər ki, gimnastika güc tələb etmir. Amma bu, belə deyil. Məhz bu gimnastika növü oğlanlarda güclü bədən quruluşunun formalaşmasına imkan yaradır. Mən ümid edirəm ki, növbəti illərdə biz gimnastikanın digər növlərinin də daha çox inkişaf etməsinə nail olacağıq.

- Altay müəllim, legioner idmançılardan danışdıq. Bəs müntəzəssisələr necə, bu gün yerli kadrların sayı sizi qane edirmi?

- İstər idmançılar, istərsə də məşqçilər arasında kifayət qədər yerli kadrlarımız var. Qeyd etdiyiniz kimi, əvvəllər legionerlərin iştirak etdiyi beynəlxalq yarışlarda indi Azərbaycanlı yetirmələr ölkəmizi təmsil edir. Hətta onların arasında bölgələrdən də idmançılar var. Tokioda keçirilən son Olimpiya Oyunlarında Misir yığmasına yerli məşqçimiz rəhbərlik edirdi. Bu, Azərbaycan milli məşqçilik məktəbinin təcrübəsindən xəbər verir. Hazırda yerli kadrlarımız həm Bakıda, həm də Azərbaycanın bölgələrində işləyirlər. Biz isə bölgələrdə gimnastikanın inkişafı fonunda qarşımıza yeni vəzifə qoymuşuq. Hələ ki, Bakıdan gimnastlar məşqçi kimi rayonlara gedirlər. Amma gələcəkdə Azərbaycanın bölgələrində yerli məşqçilər korpusu fəaliyyət göstərəcək. Artıq namizədlər var. Düşünürəm ki, mənzərə tezliklə əsaslı şəkildə dəyişəcək. Bədii gimnastikada yaxşı kadrlar potensialımız var. Gimnastikanın başqa növlərində də tətbiq edə biləcəyimiz təcrübə mövcuddur. Sadəcə olaraq, milli məktəbinin yaradılması fərdi idmançının yetişdirilməsindən daha çox vaxt və say tələb edir.

- Futboldan güləşə qədər əksər idman növlərinin təməl prinsipində gimnastika elementləri dayanır. Gimnastika ilə məşğul olan insan gələcəkdə istənilən növdə uğur qazana bilər. Elə AGF-nin şüarı da belədir: "İdman gimnastikadan başlayır". Bununla bağlı fikirlərinizi bildirmək istərdik.

- Bu şüarı biz uzun illərdə ki, istifadə edirik. Bu fikirlər həm yerli, həm də beynəlxalq müntəzəssisələr razılaşdır. Belə ki, hər idman növündə isə hərəkətləri var. İsinmə hərəkətlərində və məşq prosesində gimnastika elementlərindən istifadə olunur. Elə bir idmançı yoxdur ki, gimnastikanın təməl elementlərini icra etməsin. Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, idman gimnastikadan başlayır.

Bu 20 illik inkişafını qeyd edən federasiyamız "İdman gimnastikadan başlayır" şüarı ilə Azərbaycan idman növlərinin də birlişdirmiş oldu. Düşünürəm ki, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən idman federasiyalarının sağlamlıq gənclərimizin sayının çoxalması və idmanda kütləviyyə nail olmasında rolu böyükdür.

Mən çox istəyirəm ki, Azərbaycan ailələrində böyüyən gənclər idmanla məşğul olsunlar, həm fiziki, həm də mənəvi cəhətdən sağlamlıq olsunlar.

Altay HƏSƏNOV: "Bu gün biz böyük təcrübəyə malik federasiya kimi 20 illik yubileymizi qeyd edirik"

Bildiyiniz kimi, müasir dövrdə inkişaf çox sürətlə gedir. İdmanın təqdimatında da bir çox yeniliklər var. Qeyd etmək lazımdır ki, hazırda inkişaf etmiş müasir texnologiyaların da idmana böyük təsiri var. Biz açıq fikirlə bütün bu texnologiyaların istifadə olunmasından, həmçinin innovativ ideyalarından çəkinmirik. Gələcək isə gənclərimizindir. Odur ki, biz daim gənclərimizi öz fəaliyyətimizə cəlb edirik. Düşünürəm ki, bütün bunlar bizə yubiley nişanımızı məhz "20 il inkişafda" andırdırmağa imkan verir.

- İllər öncə Azərbaycanda bir çox valideyn övladlarından birinin döyüş növləri ilə məşğul olmasında maraqlı idi. Hazırda isə valideynlər həm oğlan, həm də qızlarını gimnastikaya yazdırmağa həvəs göstərir. Bu isə onu göstərir ki, federasiya qarşısına qoyduğu məqsədlərdən birinə - kütləviyyə nail olub.

- Hamımız bilirik ki, gimnastika Azərbaycanda ənənəvi idman növü deyil. 20 il ərzində bizim ən böyük məqsədlərimizdən biri ölkəmizdə bu ənənənin yaradılması, əhəlinin gimnastikaya marağının artırılması olub. Gimnastikanın populyarlaşdırılması gimnastikamızın beynəlxalq arenadakı uğurları böyük rol oynayıb. 2004-cü (Afina-2004) ildən etibarən gimnastikamız Olimpiya Oyunlarının bədii gimnastika üzrə gənclər yaş kateqoriyasında finala yüksəldi. Legionerlərlə əməkdaşlıq beynəlxalq təcrübə əsasında milli idman məktəbinin inkişaf etdirilməsi baxımından çox yaxşı üsuldur. Sadəcə bu üsuldən somərəli və düzgün şəkildə istifadə etmək lazımdır.

- AGF 20 il öncə gimnastikanın yalnız 3 (bədii gimnastika, kişilə idman gimnastikası, akrobatika gimnastikası) növünü inkişaf etdirməyə başladı. Hazırda isə 9 növ inkişaf etdirilib. Sizcə əldə olunan uğurların sirri nədədir?

- Bəli, qeyd etdiyim kimi, bu gün ölkəmizdə gimnastikanın 9 növü in-

Azərbaycan Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyevin diqqətindədir. Düşünürəm ki, digər tədbirlərimizlə yanaşı, gimnastika hamı üçün növünün ölkəmizdə daha da inkişaf etdirilməsi kütləviyyənin artırılmasına böyük töhfəsini verə bilər.

- Müstəqil Azərbaycan tarixində Olimpiya Oyunlarında komanda növlərində təmsil olunduğumuz yeganə idman növü gimnastikadır. Son olaraq Tokio Olimpiadasında da qrup hərəkətləri komandamız çıxış etdi. Növbəti hədəf yəqin ki, Paris Olimpiadasına lisenziya qazanmaq olacaqdır.

- Bəli, hazırda Azərbaycanda Olimpiya növləri üzrə komanda yarışlarında uğur qazanan bədii gimnastikadır. Qrup hərəkətləri komandamızın doğma divarlar arasında, Milli Gimnastika Arenasında böyük töhfəsini verə bilər.

- Bəlkə də ünvanlanan sual çox sadə səslənəcək, maraqlıdır, gimnastikada zədə riski nə qədərdir? Yelena Muxinanın və digər idmançıların faciəvi taleyini çoxları bilir.

olmadığına görə, bəziləri idman göstəricilərinə görə, deyək ki, böyük uğurlar qazanmış, kim isə, sadəcə olaraq həyatını idmana həsr etmək istəmiş. Ancaq uşaqlıq yaşlarında bədənini idarə etməyi öyrənmək, gimnastika üzrə bacarıqlara sahib olmaq hər kəsə lazımdır.

Ən vacibi odur ki, biz gimnastika bölmələrini və ayrıca gimnastika hamı üçün növünü inkişaf etdiririk. Buraya istənilən yaşda və istənilən fiziki hazırlıqlı insan məşq etmək üçün müraciət edə bilər. Ötən il bu növün həvəskarlarından ibarət bir qrupumuz "Qızıl Yaş" gimnastika festivalında iştirak etdi.

Yeni "qızıl dövr" deyində 50 və yuxarı yaşlı insanlar nəzərdə tutulur. Onlar hazırlıqları çıxış proqramlarını beynəlxalq yarışlarda təqdim etdilər. Yeni özünlük üçün gimnastika ilə məşğul olmaq imkanı təkə uşaqlar üçün deyil, hər kəs üçün mövcuddur.

- 20 il ərzində AGF həm də dünyada milli gimnastika federasiyaları arasında ən yaxşı olaraq fərqənləndi. Altı il ardıcıl olaraq